

Список використаних джерел

1. Ланде Д. В. Правові питання конкурентної розвідки // Інформація і право. 2020. № 2(33). URL: <http://ipri.org.ua/landedv-pravovi-pitannya-konkurentnoirozvidki-st-51-68>.

2. Уфимцева О.С. Використання OSINT в умовах збройної агресії РФ проти України.

3. Гаценко С.С., Металіди О.Г., Дудник В.П., Мороз М.В. Підвищення ефективності розвідувального забезпечення операції угруповання військ: методичний підхід.

Фаріон Олег Борисович,

доктор військових наук, професор,
професор кафедри прикордонної
безпеки факультету професійної освіти
та лідерства Національної академії
Державної прикордонної служби
України імені Богдана Хмельницького

РЕКОМЕНДАЦІЇ ПРИКОРДОННОМУ ЗАГОНУ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТАРІЮ OSINT І КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ ДЛЯ МОНІТОРИНГУ ОБСТАНОВКИ НА УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКІЙ ДІЛЯНЦІ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ

Побудова охорони державного кордону на деокупованій українсько-російській ділянці державного кордону передбачає ведення підрозділами прикордонних загонів спостереження за державним кордоном та суміжною територією для завчасного отримання достовірної інформації про дії противника, його наміри та інші зміни обстановки.

В умовах воєнного стану спостереження за змінами обстановки на державному кордоні та в прикордонних районах із використанням військових методів є проблематичним через постійне вогневе ураження противником із активним використанням ракетно-артилерійських систем, засобів повітряної розвідки та радіоелектронної боротьби, ударних безпілотних систем та авіації. За таких умов виникає необхідність пошуку безпечних способів отримання інформації про дії та наміри противника, серед яких пропонується використання можливостей інструментарію OSINT та кримінального аналізу.

Наявні в прикордонному загоні оперативно-розшукові підрозділи мають досвід використання інструментарію OSINT та кримінального аналізу для отримання інформації про дії

злочинців та скоєні ними злочини на державного кордону. Однак, під час збройної агресії російської федерації в Україні особовий склад цих підрозділів свої зусилля спрямовує здебільшого на ведення наземної розвідки з використанням наявних засобів, зокрема безпілотних авіаційних систем, що є неефективним при застосуванні противником засобів радіоелектронної боротьби. Отже, актуальним тут є використання можливостей OSINT та кримінального аналізу.

За допомогою різних способів проведення OSINT може здійснюватись моніторинг, аналіз та дослідження інформації з мережі «Інтернет». Це дозволить підрозділам прикордонного загону в рамках виконання завдань розвідки отримувати дані про зміни обстановки щодо дій противника. Надалі використання методів кримінального аналізу надасть можливість встановити та перебачити зв'язки між даними про дії противника та іншими потенційно з ними пов'язаними даними з метою їх використання у розробленні рішення начальника прикордонного загону (прикордонного підрозділу) на застосування сил та засобів щодо забезпечення недоторканості державного кордону.

Отже, використання інструментарію OSINT та кримінального аналізу надасть можливість прикордонному загону: ефективно збирати (добувати) та аналізувати дані з відкритих джерел для відстеження динаміки змін обстановки та прогнозу її розвитку; виявляти потенційні загрози на державному кордоні; ідентифікувати дезінформацію, розпізнавати та ефективно протидіяти інформаційно-психологічну впливу противника; використовувати продукти аналізу для підтримки прийняття управлінських рішень з питань забезпечення недоторканості державного кордону тощо.